

RALPH FIENNES ■ SPECIJALNI GOST PULSKOG FESTIVALA I AUTOR »KORIOLANA«

Ne želim više glumiti zlikovce

Nisam imao nikakvu namjeru referirati se na sukobe u bivšoj Jugoslaviji i to nije bio razlog zbog kojeg smo za snimanje »Korilana« odabrali Beograd. Moje reference više su se odnosile na sukobe u Čečeniji, Iraku i Afganistanu te na Bliskom istoku

Boris VINCEK

PULA ► Ime specijalnog gosta 59. festivala igranog filma u Puli, poznatog britanskog glumca i redatelja Ralpa Fiennesa držano je u tajnosti sve do njegovog preksinoćnjeg dolaska na pulski aerodrom i to netom prije ceremonije otvaranja. Glumac poznat po filmovima »Engleski pacijent«, »Vojvotkinja«, »Žena kojoj sam čitao«, »Schindlerova lista« i po serijalu o Harryju Potteru u kojem je glumio zloglasnog Lorda Voldemorta došao je predstaviti svoj redateljski prvijenac, ratnu dramu »Koriolan« snimljenu po tragediji Williama Shakespearea, koji je sinoć prikazan u Areni.

U ranim popodnevnim satima u festivalskom centru Circolu Fiennes se obratio novinarima na konferenciji za medije zajedno s producenticom »Koriolana« Gabrielleom Tana, a razgovor je vodio umjetnički ravnatelj festivala Zlatko Vidičković koji je od Fiennesa želio doznati zašto je za lokaciju filma odabrao baš Beograd.

– »Koriolana« sam na pozornici igrao još 2000. godine. Već sam tada mislio da je to suvremena priča koja može biti pretočena u suvremeni film. Vodim se idejom da je postavljanje nekog Shakespeareovog komada u suvremeni kontekst najbolji način da ga se približi publici.

Koriolanova majka

Film nije futuristički, a prije no što sam se odlučio za Beograd proputovao sam Rumunjskom, Crnom Gorom, Bosnom i Hrvatskom. Beograd ima veličinu i težinu glavnog grada, i to mi je za film bilo važno. Posjetio sam i Zagreb i Split i neka manja mjesta i sve su te lokacije u redu, ali pronaći pravu lokaciju je kao i pronaći pravog glumca – na kraju moraš odabrati. Beograd ima veliku

zgradu Skupštine koja po meni u filmu vitalno važna lokacija – kaže Fiennes.

Što se odabira glumačke ekipe tiče, Fiennes je pohvalio Vanessa Redgrave smatrajući da bi ona najbolje mogla odraditi ulogu majke.

– Majka je u »Koriolanu« centar priče, oko nje se sve vrti. Bio je to veliki izazov jer je ona osjećajna glumica, a majka je u toj tragediji tipična snažna žena. Vanessa u sebi ima urođenu finoću i ženstvenost i bilo mi je iznimno važno da publika vidi tu njeni nježnost. Kada u filmu kaže da bi joj bilo draže da joj od 11 djece deset umre na ratištu nego da jedan uspije u životu putem smicalica, ona to čini na nježan i uvjerljiv način. Stvarno je

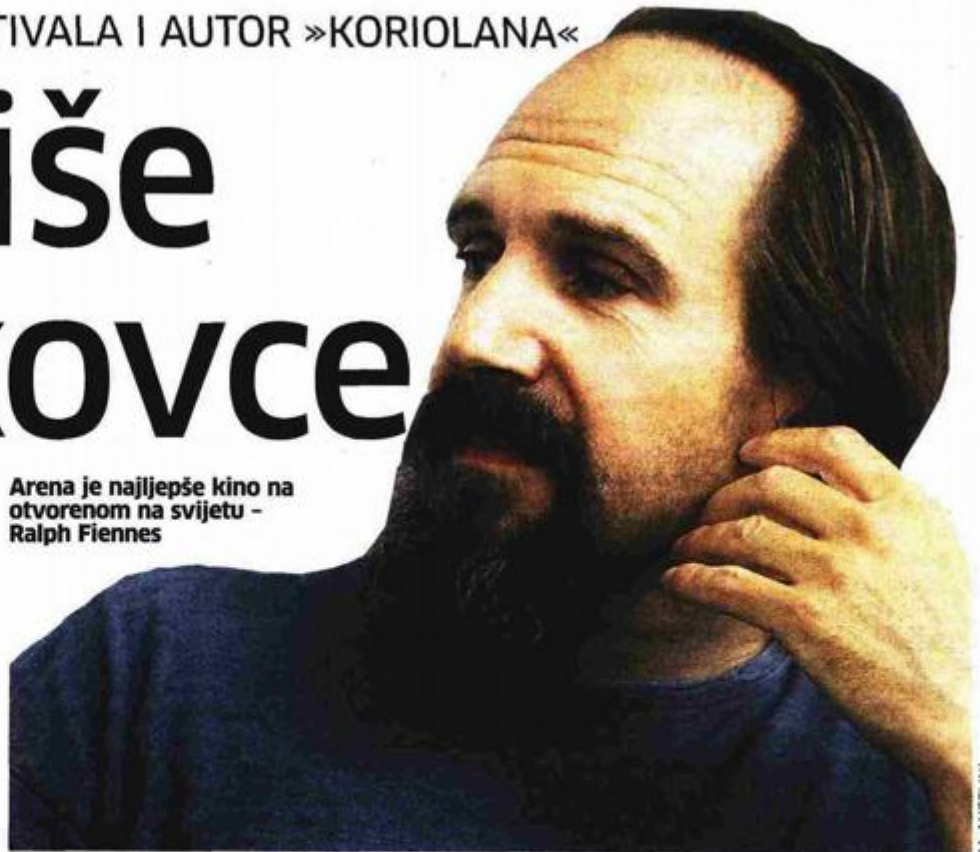
nešto posebno kada to od nje čujete – kazao je Fiennes.

Koriolanov militantni izgled mnoge je podsjetio na ratna zbivanja u bivšoj Jugoslaviji stoga je novinarsko pitanje je li se Fiennes htio referirati na ta krvava zbivanja bilo neizbježno.

Dickensova ljubavnica

– Nisam imao nikakvu namjeru referirati se direktno na sukobe u bivšoj Jugoslaviji. To nije bio razlog zbog kojeg smo odabrali Beograd. Jasno mi je bilo da će netko to pokušati iščitati iz filma, no moje reference više su se odnosile na sukobe u Čečeniji, Iraku i Afganistanu te na Bliskom istoku. Referirao sam se na ono što se zbiva sada u svijetu, ti

Arena je najljepše kino na otvorenom na svijetu – Ralph Fiennes

konflikti, taj vječni rat kojeg se ljudska bića ne mogu riješiti.

On je nedavno završio snimanje filma »The invisible woman« (Nevidljiva žena), priču o glumici koja ulazi u vezu s piscem Charlesom Dickensom kojeg glumi sam Fiennes i koji se ponovo upustio u redateljske vode.

Film prati priču mlade glumice koja je postala Dickensova ljubavnica. U fokusu filma je dijeljenje intime i rane koje tijekom veze ostaju na srcima onih koji su patili. To je njena priča i govori nam o kompromisima koje je morala prihvatiti kad je pristala biti ljubavnica poznatog čovjeka. Film se dotiče i kazališta kao mjesta u koje možemo pobjeći i koje nas može izliječiti – u čemu i jest njegova snaga.

– Što se redateljskog posla tiče, sam sam si kriv, odabrao sam da budem i glumac i redatelj, a to je traumatično iskustvo. Imao sam sreću što sam radio s nevjerojatnom ekipom i što smo u Londonu uspjeli naći lokacije koje izgledaju autentično. No sad sam odlučio da više nikada neću raditi posao glumca i redatelja istovremeno – kaže Fiennes.

Priznati glumac i redatelj Pulu je prvi put posjetio 1995. godine, tada na nagovor producenta Branka Lustiga.

– Taman sam bio završio posao na »Hamletu«. Branko i ja sreli smo se u Trstu i doputovali na Brijune gdje je bio organiziran domjenak s tadašnjim predsjednikom Tudmanom. Tek sam drugi dan išao u Arenu i odmah sam pomislio da je to najljepše kino na otvorenom na svijetu. Iznenadujuće je kako se ta antička građevina još uvijek koristi za zabavu – nadam se puno humaniju od one koju su prakticirali stari Rimljani – našalio se Fien-

nes i dodao da mu je iznimna čast što mu se pružila mogućnost da svoj film predstavi u takvom ambijentu.

Nježni Ivory

Fiennes je surađivao s velikanim kao što su James Ivory i Steven Spielberg, no radio je i u komercijalnim projektima poput filmova o Harryju Potteru.

” Sada mi je puna kapa zlikovaca iako volim igrati u ulogama koje su moralno dvosmislene

Ralph FIENNES

– Ivory je jedan od najboljih, najfinijih i najnježnijih ljudi s kojima sam radio. On svoj film u potpunosti povjerava glumcima, uz to je i jako osjećajan i otvoren prema njima. S njim sam radio na filmu »Vojvotkinja« koji je u potpunosti različit od, recimo, filmova o Harryju Potteru. »Vojvotkinja« je kao roman u kojem se sve razvija ne jedan nježan način. Odnosi među likovima su tihi, no ispod te mirne površine sakriva se oluja osjećaja.

Raditi na filmovima o mladom čarobnjaku je nešto sasvim drugo. Kao prvo, »Warner Brothers« ima ogromna financijska sredstva. Kad radiš filmove o Harry Potteru većinu vremena provodiš u prikolici i čekaš da ekipa postavi »green screen«. Kada te pozovu, izadeš pred kameru, zamahneš s magičnim štapićem na, barem se nadaš, uvjerljiv način i ideš natrag u prikolicu. To ne znači da je redatelj David Yeats loš. Naprotiv – on me uvijek tjerao

da svoju ulogu Voldemorta odradim intenzivnije i bolje.

Njegova prva velika uloga bila je ona u »Schindlerovoj listi«, a prije nje u SAD-u je bio nepoznat.

– Spielberg mi je dao priliku da napravim dobar posao u portretiranju lošeg čovjeka. Meni je kao glumcu ta tragična i stravična uloga bila veliki izazov. »Schindlerova lista« je možda najosobniji Spielbergov film, a to se i osjećalo na setu i inspiriralo je ekipu. Nikad nisam bio na takvom setu, svi smo osjećali da smo tamo zbog važnog i dobrog razloga. Sjećam se kada smo snimali u Krakovu i kada nam je Lustig unajmio lokal u kojem smo pili kavu. Vidjeti njemačke glumce koji glume naciste i glumce iz Izraela koji glume Židove kako zajedno ispijaju kavu, šale se i pričaju bilo je zaista dirljivo.

Ekstremni Koriolan

I njegova uloga u »Koriolanu« nije uloga pozitivca, a Fiennes kaže da ga je oduvijek fascinirala. Po njemu, Koriolan je ljut dječak u tijelu muškarca koji priznaje samo svoj kod časti.

– Koriolan je ekstremni lik, čovjek iznimne hrabrosti koji zatambljuje sve emocije koje mu na borilištu nisu korisne. S te strane kao psihopat – odlučan je u tome da bude uvijek on, da ne glumata i ne cjenka se s onim što ne želi. Glumiti tako ekstremno netolerantnog lika je pravi izazov dodamo li tome njegove snažne reakcije i bijes, te dijaloge koje je Shakespeare njemu namijenio. Koriolanov jezik je dinamičan i provokativan – to je kao da voziš »ferrari«. No sada mi je puna kapa ovakvih likova i rekao sam svom agentu da više ne želim glumiti te zlikovce, iako volim igrati u ulogama koje su moralno dvosmislene – kazao je Fiennes.

Ralph Fiennes kao Koriolan

Heroj, a ne zločinac

Britanski glumac Ralph Fiennes, najzvučnije ime među gostima Pulskog festivala, predstavio se sinoć u Areni »Koriolanom«, svojim redateljskim prvijencom prikazanim lani na Berlinaleu. Premješten u današnje doba – u Beograd, čija zgrada srpske Skupštine postaje rimski Senat – Fiennesov je »Koriolan« trijumfalno pokazao svesremenost Shakespeareova teksta: političkim spletkama zasićena, izuzetno dinamična (i krvava) priča o ratnom heroju (Fiennes) kojega se njegov narod retrogradno odriče zbog prekomjerne brutalnosti, znakovito rezonira i danas, ne samo na »brdovitom Balkanu« gdje je Fiennes snimao svoj film, nadmoćan u psihološko-motivacijskim sklopovima na razini obitelji – rat – politika. Neki su mu zamjerali pompoznost i proglašavali ga akcijskim kičem, nekima je smetalo inzistiranje na jambskom pentameteru kojim je napisan izvornik, no priča o dvojnostima heroj – zločinac i junak – izdajnik dovoljno je čvrsta, aktualna i zarazno uzbudljiva da drži gledatelje »na rubu stolca«, ostavljajući im uz to i naramak dojmova za kasnije probavljanje. (M. H.)